

Outer Space @ Bundeskunsthalle Bonn

Beeldverslag

dinsdag 4 november 2014

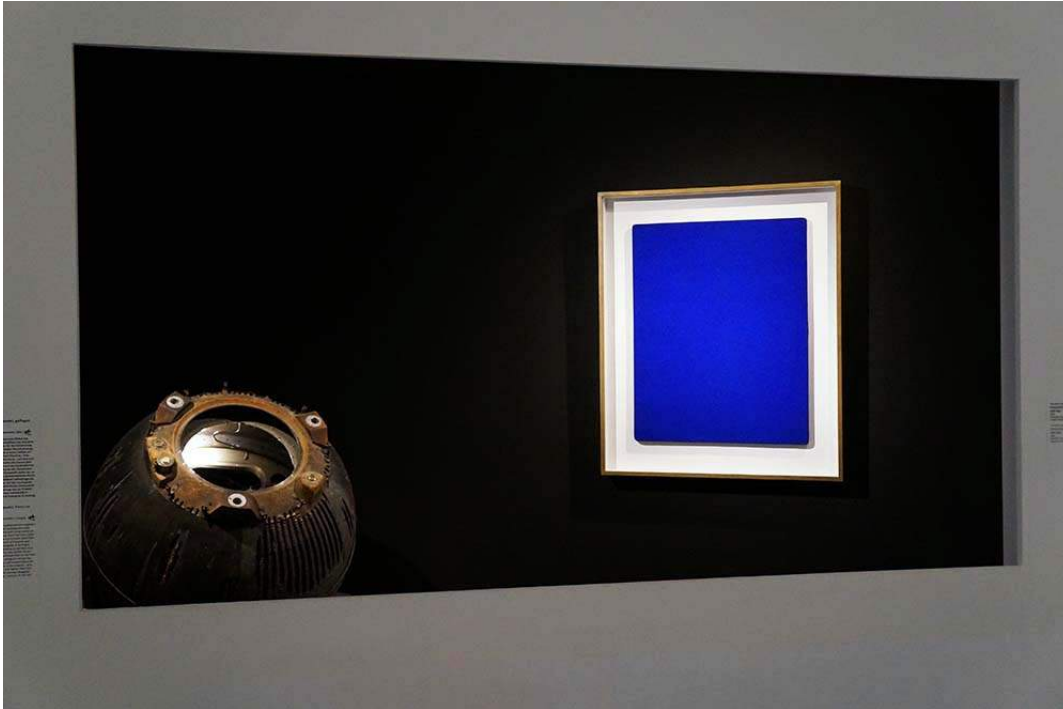
Bonn | Niets dat zo tot de verbeelding spreekt als de ruimte. Hoe is het om je zonder zwaartekracht voort te bewegen? Wat is er te vinden op die plek die we niet met onze eigen ogen kunnen zien? Is er buitenaards leven? Het is maar voor weinig mensen weggelegd om voet op de maan te zetten, maar iedereen heeft er weleens van gedroomd. De Kunsthalle Bonn laat al die dromers de revue passeren in de tentoonstelling 'Outer Space'.

De timing van deze tentoonstelling is perfect. Op 12 november zal de lander Philae van ruimtesonde Rosetta met harpoenen landen op komeet komeet 67P/Churyumov-Gerasimenko. De sonde heeft er dan ruim tien jaar over gedaan om de komeet te bereiken. De Bundeskunsthalle Bonn zendt het gebeuren live uit. In december geeft de kunsthalle ook een Welkom-thuis-feest voor de Duitse astronaut Alexander Gerst, die verbleef op het International Space Station. Maar verwacht niet alleen een wetenschappelijke benadering van de ruimte in Bonn. Ook in de kunstwereld lijken velen gefascineerd door die wereld die onze verbeelding soms te boven gaat.

Klein en een hitteschild

Voor 'Outer Space' hebben de samenstellers nagedacht wie zich allemaal met de ruimte hebben bemoeid: astronauten, kosmonauten, kunstenaars, gekken, sciencefictionschrijvers enzovoorts. Al deze verschillende stemmen krijgen een plek in de tentoonstelling. Dat levert soms eigenaardige, soms fantasieprikkelende combinaties op. Een hoogtepunt is een schilderij met het gepatenteerde blauw van Yves Klein naast een Duits hitteschild (voor de liefhebbers: een MIRKA, Micro Re-entry Capsule). Een combinatie van objecten die niemand eerder heeft bedacht. Naast een wetenschappelijk object dat in de ruimte is geweest, krijgt het blauw van Klein ook iets ruimtelijks. En de capsule stortte weer op aarde, zoals

Klein in 'de leegte' sprong voor zijn beroemde foto uit 1960 (Saut dans le vide). Of kijk in de eerste zaal waar de verwondering voor het bovenmaanse wordt getoond: het schilderij met het mythische verhaal van De geboorte van de melkweg (1636-1638) van Rubens vormt het decor voor een echte meteoriet die in 1492 in Ensisheim terecht kwam. Op de historische vitrine is te lezen hoe de meteoriet met gigantisch veel kabaal ter aarde stortte: "Tausend vierhundert neunzig zwey | Hört man allhier ein gross Geschrey | Dass zunächst draussen vor der Stadt Den siebenten Wintermonath | Ein grosser Stein bey hellem Tag | Gefallen mit einem Donnerschlag An Gewicht dritthalb Centner schwer".

Links: MIRCA, gevlogen op 23 oktober 1997. Rechts: Yves Klein, Monochrome bleu, International Klein Blue (IKB 89), 1959

Schatkamer

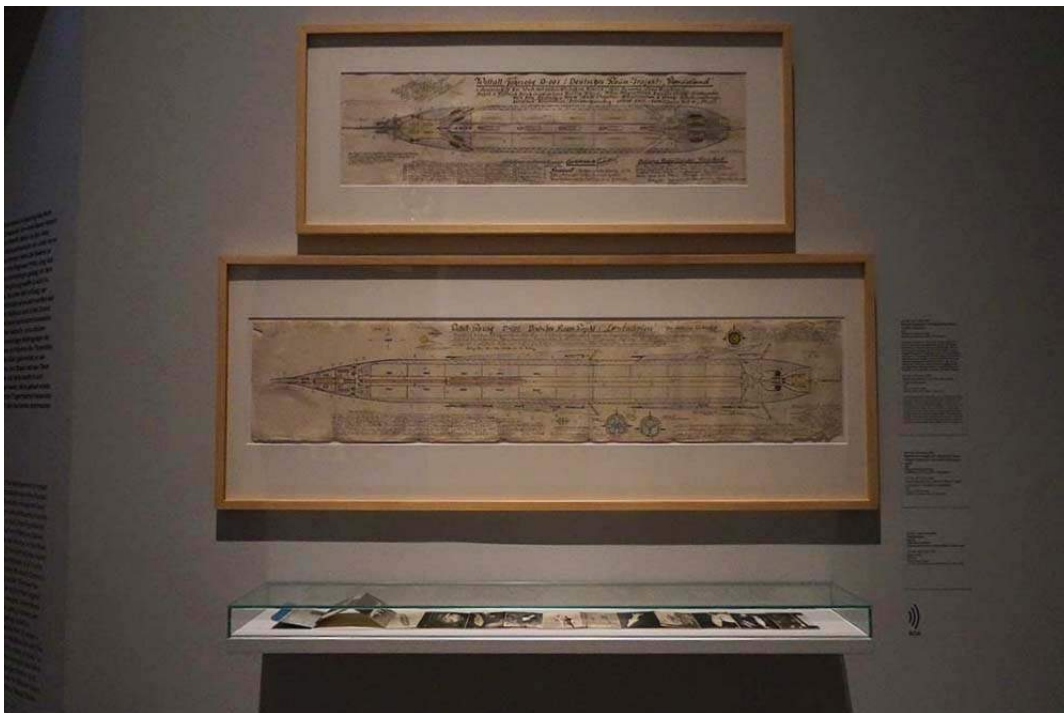
'Outer Space' is zo'n lekkere multidisciplinaire tentoonstelling, een trend die zich steeds vaker doorzet. In de Bundeskunsthalle Bonn, dat eerder ook al tentoonstellingen maakte over het klimaat en over Europa, maar ook daarbuiten, zoals bijvoorbeeld 'Kunst und Alchemie' die onlangs te zien was in Museum Kunstpalast Düsseldorf. Die tentoonstelling had nog een soort rode draad, namelijk een chronologische opzet. In Bonn hebben ze de verscheidenheid aan stemmen ondergebracht in thema's als 'Rakete', 'Schweben und Stürzen' en 'Kollision'. Een overkoepelende visie lijkt te ontbreken in de kunsthall, zelfs de catalogus heeft geen groot essay, maar is in de vorm van een encyclopedie gegoten. Zonder rode draad is de tentoonstelling vooral een soort schatkamer vol objecten met spannende verhalen. Dat leidt tot een kakofonie, maar wel een fijne.

Peter Paul Rubens, *De geboorte van de melkweg*, 1636-1638

Meteoriet van Ensisheim. Viel op 7 november 1492 ter aarde. De meteoriet was oorspronkelijk veel groter, maar meerdere mensen hebben er stukken af geslagen, als souvenir of voor onderzoek

Karl Hans Janke maakte de gekste raketten en navigatiesystemen tijdens zijn 40-jarig verblijf in een psychiatrische inrichting. Deze tekeningen komen uit 1957.

Mark Tansey, *Action Painting II*, 1984. Als je goed kijkt zie je dat de schilders al klaar zijn voor de raket is opgestegen.

Iwan Michailow, *From the playground series*, 2010. Toen de Sovjet-Unie de space race won, waren alle Russen in de ban van de ruimte. Naar het schijnt staat heel Rusland vol speeltoestellen die met de ruimtevaart te maken hebben.

Zaaloverzicht over de space race. De blauwe muur gaat over de Amerikaanse missies, de rode over die van de Sovjet-Unie

Odilon Redon, *Schwebende Kugel mit Frauenprofil*, 1890-1895

Mooie beeldrijm. Redon hangt naast deze foto van Wirali Sewastjanow en Andrijan Nikolajew in een ruimtecapsule, 1970

Max Ernst, *Moonmad*, 1944

Voorgrond: Alexander Calder, *Dansende sterren*, 1940/45.

Trevor Paglen, *DMSP 5B4F from Pyramid Lake Indian Reservation (Military Meteorological Satellite; 1973-064A)*, 2009. Paglen maakt gebruik van Amerikaans surveillancemateriaal.

Katie Patterson, *All the dead stars*, 2009. Een kaart met de locaties van alle 27.000 dode sterren die ooit zijn gezien door mensen.

Detail

Ilya Kabakov, *The man who flew into space from his apartment*, 1985

'Outer Space'

3 oktober 2014 t/m 22 februari 2015

Kunsthalle Bonn

www.bundeskunsthalle.de

Meer kunst en ruimtevaart in Kunstbeeld #2-2015. [Neem alvast een \(proef\)abonnement en](#)

[mis het niet.](#)

Foto's en tekst: **Sophia Zürcher**

Afbeelding boven: Mark Tansey, Action Painting II, 1984 (detail)

[Wil je alles weten over hedendaagse kunst? Neem dan nu een abonnement!](#)

Nieuws - Standaard pagina